

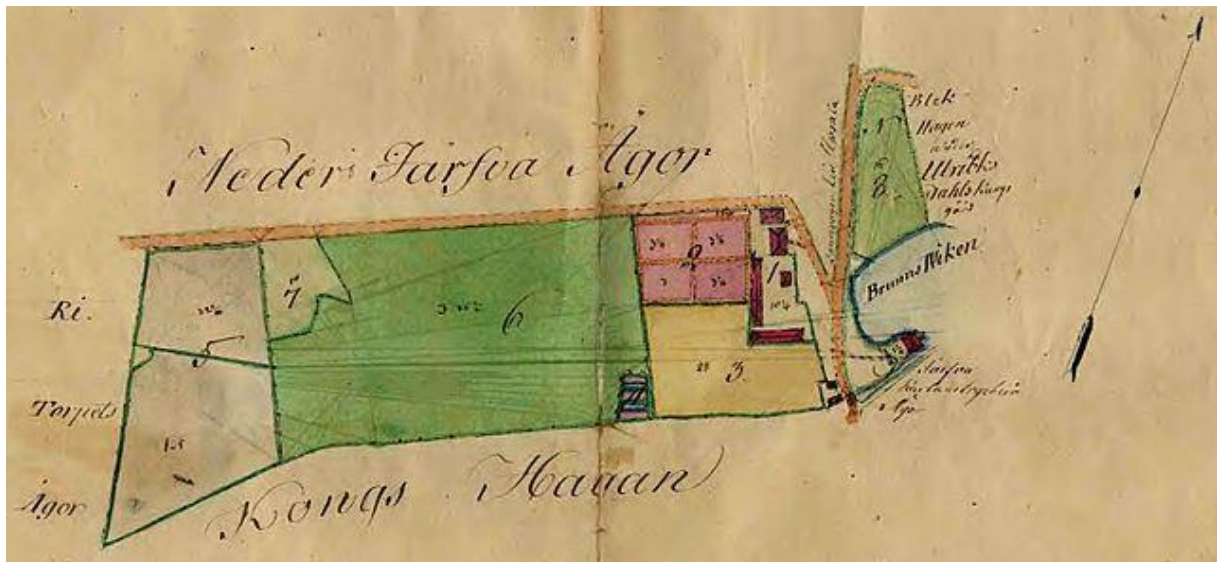

Bild: Otto Grysinger, Lantmäteriet

JÄRVA KROG - HISTORIK

Historik och kuriosa

Järva krog var en gång platsen för en vägkrog cirka 3,5 kilometer norr om Stockholms norra infart Norrtull utefter Uppsalavägen. Krogen hade en strategisk placering vid vägskalet av två viktiga färdvägar från Stockholm mot norr respektive nordväst: [Uppsalavägen](#) respektive [Enköpingsvägen](#). Krogen omtalas första gången på 1690-talet, men fanns troligen redan på [medeltiden](#). Krogen uppfördes på gårdsgruppen [Järva gårds](#) område inom [Solna socken](#), närmare bestämt vid Nederjärva och vid norra änden av [Brunnsviken](#). I gårdsgruppen ingick dessutom [Mellanjärva](#) (numera ridstall) och [Överjärva](#). Från denna gårdsgrupps namn fick det militära övningsfältet [Järvafältet](#) sitt namn. Krogens huvudbyggnad låg med framsidan vänd mot Uppsalavägen. Här rastade handelsbönder, [forkarlar](#) och andra resande vid sin färd till och från Stockholm.

Fram till 1889 låg Järva krog under [Ulriksdals](#) kungsgård och sambrukades under lång tid med [Ulriksdals värdshus](#). Värdshusrörelsen tillhör de äldsta [arrendena](#) inom slottsområdet. De båda krogarna kompletterade varann. Så var Ulriksdals Värdshus främst avsett för "Håfbetjänade och gårdsfolk", medan Järva krog var tänkt för vägfärd på färdvägen mot [Enköping](#) respektive [Uppsala](#).

År 1889 fick dåvarande arrendatorn Rudolf Berggren tillstånd att friköpa krogen med tillhörande jord som sträckte sig från Uppsalavägen fram till nuvarande Ritorpsvägen. År 1919 öppnade [Ulriksdals kapplöpningsbana](#) sina portar. Banan låg strax norr om Järva krog och fick stor ekonomisk betydelse för omgivningen. När banan stängde 1960 var det även ett avbräck för krogen.

Själva värdshuset revs 1968 men namnet lever kvar i [Scandic](#)-hotellet *Järva Krog* och i namnen på trafikplatsen och busshållplatserna. Nuvarande kvartersnamnet *Krögaren* påminner om platsen där krogen en gång låg.

Både de kungligheter och galopphestar har trampat marken och satt sin prägel på Ulriksdal genom åren. Fortfarande syns spåren, mer eller mindre tydligt. I mitten av 1600-talet grundlades slottet Jacobsdal, namngett efter byggherren Jacob De la Gardie. Det var här som en av den här tidens mest storslagna begivenheter hölls. Drottning Kristinas kröningsprocession utgick från slottet 1650. Idag står ekipaget utställt i 1700-talsstallet på slottet.

Ulriksdals slott fick sitt namn som vi känner det idag, genom att änkedrottning Hedvig Eleonora förvärvade slottet 1669, och sedan skänkte det till sin sonson Ulrik.

Fotograf: okänd

Bild: Stockholms stadsarkiv

Teater och kultur

En välkänd och aktiv del i närheten av Järva Krog är slottsteatern Confidencen. Slottsteatern inreddes omkring 100 år efter att slottet byggdes av det dåvarande kronprinsparet Karl XV och Lovisa. Confidencen är fortfarande i bruk under sommarsäsongen med teater-, dans- och operaföreställningar. En nära kulturupplevelse.

Karl XV och Lovisa var mycket historieintresserade och flitiga samlare av både möbler och konsthantverk. Samlingarna finns kvar på slottet och är i flera fall många hundra år äldre än 1800-talet, som var deras egen tidsepok på Ulriksdal. Bland annat finns det unika föremål från renässansen. Under deras tid byggdes också Ulriksdals slottskapell, som idag är en uppskattad vigselplats för många brudpar.

I slottet finns även det berömda vardagsrummet där möblerna är designade av Carl Malmsten. Inredningen fick Gustaf VI Adolf och drottning Louise i bröllopspresent av Stockholmsarna 1923.

Om kungligheter och slott utmärkte Ulriksdal under århundradena från 1600 och framåt kom istället hästar alltmer i fokus från 1900-talets början fram till 1960-talet.

Foto: Boberger

